

HET NACHTGEBED

GESCHREVEN DOOR
SHEIKH MOHAMMED SALIH AL MUNAJJID

VERTAALD DOOR
RASHEED MULDER

In de naam van Allah de Erbarmer de Meest Barmhartige

Het gebed is de provisie van de zuivere persoon, en het plezier van de gelovige. Maar in de donkerste diepte van de nacht, waarin de oogleden half open staan en ogen sluiten, bestaat er een plezier dat alleen gevoeld kan worden door degenen die er oprecht naar streven.

Allah beschrijft de vromen als volgt (interpretatie van de betekenis):

“Voorwaar de Moettaqoen (de vromen) verblijven in Tuinen en bij bronnen (in het Paradijs) Zij nemen wat hun Heer hun geeft. Voorwaar, zij behoorden voorheen tot de weldoeners” [al-Dhaariyaat 51:15-16]

Met “voorheen” wordt het leven in deze wereld bedoeld. Vervolgens legt Allah uit dat hun goedheid (*ihsaan*) zich bevond in hun daden:

“Zij plachten gedurende de nacht weinig te slapen. En in de laatste uren van de nacht smeekten zij (Allah) om vergeving” [al-Dhaariyaat 51:17-18]

Al-Hasan al-Basri (moge Allah genade met hem hebben) zei: “Zij streefden hard om ’s nachts in het gebed te staan, en zij sliepen ’s nachts slechts een beetje. Zij bleven bidden tot vlak voor zonsopgang, het moment waarop zij Allah om vergiffenis smeekten” Zij vulden hun nachten dus met aanbidding, en je zag hun wakker wanneer anderen sliepen, alert wanneer anderen onwaakzaam waren, en daardoor zie je het licht van gehoorzaamheid (aan Allah) op hun gezichten.

Iemand zei tot al-Hasan al-Basri (moge Allah genade met hem hebben): “Waarom hebben deze mensen, die ’s

nachts (*tahajjud*) bidden, de mooiste gezichten?” Hij zei: “Omdat ze alleen direct spreken tot de Meest Barmhartige, dus Hij kleed ze met Zijn Licht.” En een van de oprechten heeft gezegd: “De mensen die in de nacht bidden kennen meer plezier in hun gebed, dan de mensen die zich bezig houden met vergankelijke zaken wanneer zij zich bezig houden met die zaken. Zonder de nacht zou ik niet langer willen verblijven in deze wereld.” En ibn al-Moenkadir zei: “Ik ken geen enkel plezier meer in deze wereld behalve drie: Het bidden in de nacht (*qiyaam al layl*), mijn broeder (in religie) ontmoeten, en het bidden in gemeenschap (*jamaa’ah*).”

O jullie die vasten en ’s nachts in het gebed staan!

Qiyaam al-layl is een worsteling tegen het ego (*jihaad an-nafs*), een poging tot versterking van wilskracht, het versterken van de intentie, het verslaan van de Shaytaan, een training voor het lichaam en een veldslag tegen verlangens en lusten.

’s Nachts bidden terwijl de mensen slapen is een betuiging van toewijding en oprechtheid jegens Allah, moge Hij verheerlijkt worden, en een manier om het hart te zuiveren van situaties waarin men te koop loopt met zijn aanbidding.

“Sta op in de duisternis van de nacht,
en zoek Degene aan Wie het bestuur toebehoort,
Reik uw handen uit naar Hem in de duisternis,
Hem verzoekend,
Zeg: ‘O Almachtige, Uw vergiffenis, laat me de
hoop niet verliezen
Want U bent mijn hoop, mijn doel, mijn
eindbestemming!’”

(Arabische dichtkunst)

Allah zegt (interpretatie van de betekenis):

“Is de gehoorzame die een gedeelte van de nacht, zich neerknielend en staand (in de salah doorbrengt), die het Hiernamaals vreest en hoopt op de Barmhartigheid van zijn Heer (zoals de ongelovige)? Zeg: ‘Zijn degenen die kennis hebben gelijk aan degenen die geen kennis hebben?’ Voorwaar, het zijn slechts de bezitters van gezond verstand die er lering uit trekken.” [al-Zoemar 39:9]

Ibn ‘Abbaas (moge Allah tevreden met hem zijn) zei: “Wie wil dat Allah het staan (voor Allah) voor hem vergemakkelijkt op de Dag des Opstanding, laat hem zorgen dat Allah hem ziet in de duisternis van de nacht, knielend en staand (in het gebed). Laat hem zich bezighouden met het Hiernamaals, hopend op de genade van zijn Heer.”

“Laat je ogen geen slaap proeven;
Laat tranen langs je wangen vloeien.
Weet dat je zal sterven en tot verantwoording
wordt geroepen
O jij die volhardt in het zoeken van de Woede van Allah!
Allah heeft mensen die oprecht van Hem houden,
En Hij is tevreden met hem en maakt hen tot Zijn
speciale dienaren.
Mensen die, wanneer de duisternis hen omvat,
De nacht doorbrengen, knielend en staand (in het
gebed)
Hun magen ledig, omdat ze te trots zijn om van
mensen te vragen,
Want zij accepteren slechts voedsel dat *halaal* is.”

(Arabische dichtkunst)

Allah heeft deze grootse vorm van aanbidding genoemd in Zijn Heilige Boek, direct opgevolgd door de benoeming van de grote beloning. Hij zegt (interpretatie van de betekenis):

“Hun zijden mijden de slaapplaatsen, zij roepen hun Heer aan, vrezend en hopen. En zij geven uit (besteden in liefdadigheid) van dat waar Wij hun mee voorzagen” [al-Sajdah 32:16]

En dit is opgevolgd door de woorden (interpretatie van de betekenis):

“En geen ziel weet welke verkoeling van de ogen voor hen verborgen wordt gehouden, als beloning voor wat zij plachten te doen.” [al-Sajdah 32:17]

Omdat zij hun handelingen verborgen, zich verbergend onder het schild van de duisternis, heeft Allah hun beloning verborgen; zij zullen door de Meest Vrijgevende, de Voorziener, gegeven worden, wat geen oog ooit aanschouwd heeft, wat geen oor ooit gehoord heeft, en nooit de gedachten van de mensheid doorkruist heeft.

Je moet weten, moge Allah je zegenen, dat *qiyaam al-layl* behoort tot het pad van de oprechten en degenen die streven (naar het goede). Het is een vergelding voor de zonden van de zondaren en een leiding voor de ongehoorzamen. Het is overgeleverd van Aboe Oemaamah al-Baahili (moge Allah tevreden met hem zijn) dat de Boodschapper van Allah (Allah's vrede en zegeningen zij met hem) zei: “Je zou *qiyaam al-layl* moeten bidden, want het is de gewoonte van de oprechten die vóór jou kwamen. Het is een manier om dichterbij jouw Heer te komen, een vergelding voor

zondes en een barrière tot zonde (zondig gedrag).”
(Overgeleverd in al-Tirmidhi)

Het is overgeleverd van Aboe Hoerayrah (moge Allah tevreden met hem zijn) dat hij zei: “De Boodschapper van Allah (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) zei: ‘Het beste (om te) vasten is de maand van Allah, Moeharram, en het beste gebed na de verplichte gebeden is het nachtgebed” (Overgeleverd door Moeslim)

En het is overgeleverd van ‘Abd-Allah ibn ‘Amr ibn al-‘Aas (moge Allah tevreden zijn met hen beiden) dat de Boodschapper van Allah (Allah’s vrede en zegeningen zij met hem) zei: “Het meest geliefde gebed voor Allah is het gebed van Dawoed (vrede zij met hem) en het meeste geliefde vasten voor Allah is het vasten van Dawoed. Hij sliep slechts de halve nacht, bad een derde van de nacht, en vervolgens sliep hij nog een-zesde van de nacht, en de dagen waarop hij vastte waren afwisselend.” (Authentiek volgens consensus)

Je moet weten dat de nacht de tijd is waarin genade neerdaalt, en wanneer de Heer van de aarde en de hemelen naar beneden komt (op een onbekende manier die bij Zijn Heerschappij past). Het is een gezegende tijd, dus je moet deze kans aangrijpen om Hem te aanbidden. De Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) zei:

“Onze Heer komt elke nacht naar beneden, naar de laagste hemel, tijdens de laatste derde deel van de nacht. Hij zegt ‘Wie roept Mij aan, zodat Ik hem kan beantwoorden? Wie vraagt iets van Mij, zodat Ik hem dat zal geven? Wie vraagt om Mijn vergiffenis, zodat ik hem zal vergeven?’” (Authentiek volgens consensus)

Het is overgeleverd dat Jaabir ibn ‘Abd-Allah (moge Allah tevreden met hem zijn) zei: “Ik hoorde de Profeet (Allah’s vrede en zegeningen zij met hem) zeggen: ‘In de nacht is er een uur waarin geen Moslim Allah om iets goeds vraagt, in deze wereld of het Hiernamaals, zonder dat Hij het aan hem zal geven. Dit gebeurt elke nacht” (Overgeleverd door Moeslim)

Allah heeft de gelovigen beschreven die de nacht biddend doorbrengen. Hoe kan het ook anders, omdat hun leider en voorbeeld, de Boodschapper van Allah (Allah’s vrede en zegeningen zij met hem) altijd stond in het gebed tot zijn voeten opzwellen? ‘Aa’ishah zei: “Waarom doe je dat, O Boodschapper van Allah, terwijl Allah al je zondes uit je verleden en uit de toekomst vergeven heeft?” Hij zei, “Zou ik dan geen dankbare dienaar willen zijn?” Nadat hij in gewicht toenam, bad hij zittend, en wanneer hij boog voor roekoe’, stond hij op, reciteerde hij, en boog toen. (Authentiek volgens consensus)

Het is overgeleverd dat ‘Abd-Allah ibn Abi Qays zei: “‘Aa’ishah zei tegen me ‘Stop nooit met het bidden van *qiyaam al-layl*, want de Boodschapper van Allah (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) stopte er nooit mee. Wanneer hij ziek was, of moe was, bad hij zittend.” (Overgeleverd door Imaam Ahmad)

‘Abd-Allaah ibn Rawaahah (moge Allah tevreden met hem zijn) beschreef hem als volgt:

“In ons midden, reciteert de Boodschapper van Allah het Boek,
Tot het aanbreken van zonsopgang
Hij heeft ons leiding laten zien nadat we blind waren, dus onze harten,

Geloven standvastig dat wat Allah zegt zeker zal gebeuren.

Hij blijft weg van zijn bed, de gehele nacht,
Terwijl de bedden van de moeshrikin onder hun lichamen kreunen.”

Qiyaam al-layl is zwaar voor de mensen, dus de vereiste inspanning is groter. Allah zegt (interpretatie van de betekenis):

“Voorwaar, het opstaan in de nacht (om te bidden) is zwaarder en maakt het Woord (van Allah) zekerder.” [al-Muzammil 73:6]

Dus wanneer een persoon tegen zijn ego vecht (*jihad an-nafs*) voor Allah, en de lasterende influistering van Shaytaan schuwt, zal Allah hem leiden op het Juiste Pad. Het is overgeleverd van Aboe Hoerayrah (moge Allah tevreden met hem zijn) dat de Boodschapper van Allah (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) zei:

“De Shaytaan bindt drie knopen op de achterkant van het hoofd van jullie wanneer hij gaat slapen. Over elke knoop zegt hij: ‘De nacht is lang, dus blijf slapen.’ Wanneer een persoon wakker wordt, en Allah gedenkt, raakt een knoop los; Wanneer hij woedoe’ doet ontbindt de tweede knoop zich. En wanneer hij bidt, raakt de derde knoop los, en hij zal opstaan vol energie en goede moed, terwijl hij anders lui zal opstaan, en in een slechte bui.” (Overgeleverd door al-Boekhari)

Het is overgeleverd dat ‘Abd-Allah ibn Mas’oed (moge Allah tevreden met hem zijn) zei: “Een man werd genoemd aan de Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) die de gehele nacht tot aan de ochtend had geslapen. Hij zei: ‘Dat is een man in wiens oor de

Shaytaan heeft geürineerd” (Authentiek volgens consensus).

Het is overgeleverd van Aboe Hoerayrah (moge Allah tevreden met hem zijn) zei: “De Boodschapper van Allah (Allah’s vrede en zegeningen zij met hem) zei: ‘Moge Allah genade hebben met de man die ’s nachts opstaat om *qiyaam* te bidden, en dan zijn vrouw wekt om te bidden, en als zij weigert dat hij dan water over haar gezicht sprenkelt. En moge Allah genade hebben met de vrouw die ’s nachts opstaat om te bidden, en dan haar man wekt, en wanneer hij weigert dat zij dan water over zijn gezicht sprenkelt.’” (Overgeleverd door al-Nasaa’i)

Na bestudeerd te hebben hoe onze Boodschapper (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) *qiyaam al-layl* verrichtte, moeten we kijken hoe de vrome voorgangers zijn voorbeeld volgden. Toen ‘Abd-Allah ibn al-Zoebayr opstond om te bidden, was hij als een stok, omdat hij zo nederig en geconcentreerd opging in zijn gebed. Hij knielde zich neer, en de vogels kwamen en landden op zijn rug, denkend dat hij niks meer dan een balk in de muur was. Op een dag was hij aan het bidden in al-Hijr (de half-ronde omheining naast de Ka’bah) tijdens de belaging van Mekka door al-Hajjaaj, toen een steen geworpen door een katapult langsvloog en een stuk van zijn kleding meenam, maar hij bewoog niet tijdens zijn gebed.

Mansoor ibn al-Moe’tamir bad op zijn dak, en toen stierf hij. Een jongen vroeg aan zijn moeder: “O moeder, waarom zie ik niet langer die balk op het dak van die en die?” Zij zei: “Mijn zoon, dat was geen balk, dat was Mansoor, en hij is gestorven.”

“Sta op in het donker, en reciteer het Boek; slaap niet behalve de slaap van degene die moe en verward is.

Dood kan u plotseling treffen,
En u zal van uw bed genomen worden, waarna gewikkeld in lijkgewaad,
Hoe mooi het is, in de donkerste nacht,
Om twee ogen te hebben, huilend in angst voor de Meest Barmhartige.”

(Arabische dichtkunst).

**Uit al-Da'wah Magazine, uitgave nummer 1771,
pagina 59. Door dr. Ibraahim ibn 'Uthmaan al-Faaris,
lid van de Imaam Mohammad ibn Sa'oed faculteit op
de Islamitische Universiteit.**